

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

№ 37 (322)

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ:

- Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай
- Орон сууцны барилгыг эзэмшиүүлэх тухай
- Монгол Улсын төсвийн орлого, зарлагын ангилал батлах тухай

Улсын Их Хурлын Тамгын газар

Улаанбаатар хот

2003 он

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

Улаанбаатар хот

2003 оны аравдугаар сарын 8

№ 37 (322)

Гарчиг

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

527.	Тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 155	845
528.	Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих хетелбериийн хэрэгжилтийг зөрчимжуулэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай	Дугаар 188	846
529.	Орон сууцны барилгыг эзэмшүүлэх тухай	Дугаар 199	850
530.	Тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 201	850
531.	Монгол Улсын төсвийн орлого, зарлагын ангилал батлах тухай	Дугаар 203	851

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2003 оны 6 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Дугаар 155

Улаанбаатар
хот

Тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ
ны:

"Засгийн газрын Хүндэт өргөмжлэл,
гэрчилгээний тодорхойлолт, дүрэм батлах тухай"

Засгийн газрын 1997 оны 2 дугаар сарын 19-ний
өдрийн 51 дүгээр тогтоопын 2 дугаар хавсралтаар
баталсан "Монгол Улсын Засгийн газрын Хүндэт
өргөмжлэлийн тухай дүрэм"-ийн "Хоёр" дахь хэсгийн
3 дугаар заалтыг "З. Монгол Улсын Засгийн газрын

Хүндэт өргөмжлелеер шагнагдсан Монгол Улсын
болон гадаадын иргэнд 500.000 (таван зуун мянган)
төгрөгийн дагалдах менген шагнал олгоно." гэж
өөрчлөн найруулсугай.

Монгол Улсын
өрөөнхий сайд

Н. Энхбаяр

Засгийн газрын гишүүн,
Засгийн газрын Хэрэг
эрхлэх газрын дарга

Ө.ЭНХТҮҮВШИН

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2003 оны 8 дугаар
сарын 25-ны өдөр

Дугаар 188

Улаанбаатар
хот

Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих
хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх
талаар авах зарим арга хэмжээний тухай

Жижиг, дунд үйлдвэрийг дэмжих
хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх
Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. "Орон нутагт үйлдвэрлэл хөгжүүлэх
чиглэл"-ийг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. Түгээмэл хэрэглэгдэг технологиор
бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, импортыг орлох
бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх,
хүнсний болон өргөн хэрэглээний барааны жижиг
үйлдвэрүүдийг орон нутагт өргөжүүлэх чиглэлээр
Монгол банк, арилжааны банкуудтай хамтран
хөтөлбөр, төсөл хэрэгжүүлэх, шаардлагатай тоног
техникээр лизингээр худалдан авч ашиглах
механизм бурдуулэх арга хэмжээ авахыг Үйлдвэр,
худалдааны сайд Ч.Ганзориг, Хүнс, хөдөө аж ахуйн
сайд Д.Насанжаргал нарт давласугай.

3. Хавсралтад заасан чиглэлийн дагуу
жижиг дунд үйлдвэрүүдийг орон нутагт хөгжүүлэх
хөдөлгөөн өргүүлж, санаачилга гаргасан хөрөнгө
оруулагч, бизнес эрхлэгчдийг үйл ажиллагаанд
дэмжэг үзүүлж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга
нарт үүрэг болгосугай.

4. Дотоодын үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний
тэргүүн эзлжинд төсвийн байгууллагуудын
хэрэгжээнд ашиглах, үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх
эрх зүйн таатай нөхцөл бурдуулэх чиглэлээр

холбогдох хууль тогтоомжид нэмэлт, веерчлелт
оруулах санал боловсруулж Засгийн газарт
танилцуулахыг Санхүү, эдийн засгийн сайд
Ч.Улаан, Үйлдвэр, худалдааны сайд Ч.Ганзориг
нарт давласугай.

5. Лизингийн тоног төхөөрөмжийн нийгмийн
ач холбогдлыг харгалzan унийн дүнгийн 25 хувь
хүртэл хэмжээнд Засгийн газраас дэмжлэг үзүүлэх
боловмжийг судлах, хэрэгжүүлэх талаар арга
хэмжээ авахыг Санхүү, эдийн засгийн сайд
Ч.Улаан, Үйлдвэр, худалдааны сайд Ч.Ганзориг,
Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд Д.Насанжаргал нарт
даалгаж, Монгол банкны еренхийлгэг
О.Чулуунбатад зөвлөсүгэй.

Монгол Улсын
Ерөнхий сайд

Н.ЭНХБАЯР

Санхүү, эдийн
засгийн сайд

Ч.УЛААН

Үйлдвэр, худалдааны
сайд

Ч.ГАНЗОРИГ

Хүнс, хөдөө аж
ахуйн сайд

Д.НАСАНЖАРГАЛ

Засгийн газрын 2003 оны 188 дугаар
тогтооолын хавсралт

ОРОН НУТАГТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ ХӨГЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ

Түүхий эдийн неец, боломжид тулгуурлан
хүнсний болон өргөн хэрэглээний барааны
үйлдвэрлэлийг орон нутагт хөгжүүлэх, экспортын
баримжаатай болон импортыг орлох
бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх замаар
хөдөөгийн хүн амын амьжиргааны түвшинт
дээшшуулэх, алжны байр нэмэгдүүлэх зорилтыг
хангахад "Орон нутагт үйлдвэрлэл хөгжүүлэх
чиглэл"-ийн зорилго оршино.

Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал
тухайн орон нутгийн хэрэгцээ, шаардлагыг
харгалзан орон нутагт үйлдвэрлэл хөгжүүлэхэд
дараах чиглэлийг баримтална:

1/Бүс нутгийн хөгжлийн үзэл баримтлалтай
үялдуулан хөгжүүлэх үйлдвэрлэл

Бүсийн тулгуур төвүүдэд хөдөө аж ахуйн
түүхий эд боловсруулах, экспортын баримжаатай
үйлдвэрлэлийг байршуулах, импортыг орлох
бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг бий болгох, зарим
нутаг дэвсгэрт аж үйлдвэрийн парк байгуулах
замаар үйлдвэрлэлийг хөгжүүлнэ. Бүсийн хөгжилд
нелөө бүхий, ажиллаж байсан болон ажиллаж
байгаа үйлдвэрүүдийг сэргээх, хүч чадлыг
нэмэгдүүлэх, өргөтгэх, шинээр байгуулахад
дараах чиглэлийг баримтална:

Бүсийн нэр	Аймгийн нэр	Авах арга хэмжээний чиглэл		
		Сэргээх боломжтой	Хүч чадлын ашиглалтыг нэмэгдүүлэх, ерөтгөх	Шинээр байгуулах гол чиглэл
Баруун бүс	Баян-Өлгий	Ноос боловсруулах ўйлдвэр	-	Уул уурхайн ўйлдвэр
	Говь-Алтай	-	Ноолуур боловсруулах ўйлдвэр	Уул уурхайн ўйлдвэр
	Завхан	Мод, модон здлэлийн ўйлдвэр	Мах боловсруулах ўйлдвэр	Ноос, ноолуур боловсруулах ўйлдвэр
	Үвс	Малын тэжээл, чацарагна боловсруулах ўйлдвэр	Жамц давс боловсруулах ўйлдвэр	Мах боловсруулах ўйлдвэр
	Ховд	-	-	Аж ўйлдвэрийн парк
Хангайн бүс	Архантай	-	-	Сарлагийн хөөвөр, жимс жимсгэнэ боловсруулах ўйлдвэр
	Баянхонгор	Хүрмэн түлдмийн ўйлдвэр	-	Уул уурхай, ноолуур, тэмээний ноос боловсруулах ўйлдвэр
	Булган	Мод, модон здлэлийн ўйлдвэр	Газар тариалан	Оёмол бүтээгдэхүүний ўйлдвэр
	Орхон	-	Оёмол, сүлжмэл бүтээгдэхүүний ўйлдвэр	Аж ўйлдвэрийн парк
	Өвөрхангай	-	Барилгын материалын ўйлдвэр	Уул уурхай, мах, махан бүтээгдэхүүний ўйлдвэр
Төвийн бүс	Хөвсгөл	-	Мод, модон здлэлийн ўйлдвэр	Уул уурхай, загас боловсруулах ўйлдвэр
	Говьсумбэр	-	-	Аж ўйлдвэрийн парк
	Дархан-Уул	Барилгын материалын ўйлдвэр	-	Аж ўйлдвэрийн парк
	Дорноговь	-	-	Уул уурхай, тэмээний ноос боловсруулах, оёмол, сүлжмэл бүтээгдэхүүний ўйлдвэр
	Дундговь	-	-	Ноос боловсруулах ўйлдвэр
Зүүн бүс	Дорнод	-	-	Аж ўйлдвэрийн парк
	Хэнтий	-	Уул уурхайн ўйлдвэр	Оёмол, сүлжмэл бүтээгдэхүүний ўйлдвэр
	Сүхбаатар	Барилгын материалын ўйлдвэрлэл, тэжээлийн ўйлдвэр	-	Уул уурхайн ўйлдвэр

2/ Хүнсний ўйлдвэрлэл

Орон нутгийн хүн амын хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүний одоо ажиллаж байгаа ўйлдвэрүүдийн жигд ажиллагааг хангахад дэмжлэг

үзүүлж, доорхи төрлийн бүтээгдэхүүний хүнсний жижиг ўйлдвэрүүдийг шинээр байгуулах чиглэл баримталж, импортыг орлох бүтээгдэхүүний ўйлдвэрэлтийг нэмэгдүүлнэ:

Бүсийн нэр	Аймгийн нэр	Бутзэгдэхүүний нэр төрөл, жилийн хүч чадал					
		Мах, махан бутзэгдэхүүн мян.тн	Гурил мян.тн	Талх, нарийн боов мян.тн	Сүү, сүүн бутзэгдэхүүн мян.тн	Цэцгийн тос мян.тн	Тэмс, хүнсний ногоо мян.тн
Баруун бус	Баян-Өлгий	35.0	-	0.6	1.0	-	1.0
	Говь-Алтай	25.0	3.0	0.03	1.0	0.1	0.8
	Завхан	-	5.0	0.05	1.0	0.25	0.8
	Увс	35.0	-	0.5	1.0	0.2	0.8
	Ховд	30.0	5.0	0.5	1.0	0.15	1.5
	Дун	125.0	13.0	1.68	5.0	0.7	4.9
Хангайн бус	Архангай	25.0	-	0.35	1.0	0.45	0.5
	Баянхонгор	30.0	-	0.4	1.0	0.3	0.4
	Булган	20.0	-	0.1	1.0	0.3	0.5
	Орхон	-	-	0.5	2.0	-	0.6
	Өвөрхангай	-	-	0.35	1.0	0.15	0.5
	Хөвсгөл	40.0	-	0.6	1.0	0.4	0.8
	Дун	115.0	-	2.3	6.0	1.6	3.3
Төвийн бус	Говьсумбер	10.0	-	0.1	-	-	0.5
	Дархан-Ул	-	-	-	-	0.05	2.0
	Дорноговь	-	-	0.2	1.0	-	1.5
	Дундговь	20.0	-	0.1	1.0	-	0.2
	Өмнөговь	20.0	-	0.1	1.0	-	1.0
	Сэлэнгэ	70.0	-	-	2.0	-	2.0
	Төв	20.0	-	0.25	1.0	0.05	2.0
	Дун	140.0	-	0.75	6.0	0.1	9.2
Зүүн бус	Дорнод	-	-	0.5	1.0	0.15	0.8
	Хэнтий	20.0	-	0.25	1.0	0.1	1.0
	Сүхбаатар	30.0	-	0.6	1.0	0.1	0.4
	Дун	50.0	-	1.35	3.0	0.35	2.2
Бугд		430.0	13.0	6.08	20.0	2.75	19.6

Гурил үйлдвэрлэх, сүү, сүүн бутзэгдэхүүн боловсруулах, жимс жимсгэнэ, темс, хүнсний ногоо боловсруулах, невшлех, савлах, малын тэжээл, ёвс, хадлан бэлтгэх, баглах үйлдвэрүүдэд түгээмэл хэрэглэгддэг технологи ашиглах зорилт тавина.

Хүн амын хүнсний аюулгүй байдлыг хангасан бутзэгдэхүүний үйлдвэрлэлийг дэмжиж, нэр төрлийг олшруулахад анхаарна.

З/Өргөн хэрэглээний барааны үйлдвэрлэл

Мал аж ахуйн гаралтай түүхий эдийг орон нутагт нь боловсруулахад анхаарч, хүн амын өргөн хэрэглээний барааны үйлдвэрлэлийг аймаг, сумдын төв рүү чиглүүлнэ. Дараах өргөн хэрэглээний барааны жижиг үйлдвэрүүдийг орон нутагт хөгжүүлэх чиглэл баримтална:

Бүсийн нэр	Аймгийн нэр	Бүтээгдэхүүний төрөл, жилийн хүч чадал				
		Эсгий, эсгий эдлэл мян. шир	Сүлжмэл эдлэл мян. шир	Оёмол эдлэл мян. шир	Савхин гутал мян. хос	Мод, модсн эдлэл сая.төг
Баруун бүс	Баян-Өлгий	-	5.0	10.0	5.0	-
	Говь-Алтай	-	12.0	73.0	-	-
	Завхан	15.0	10.0	8.0	-	12.0
	Увс	-	5.0	12.0	-	-
	Ховд	-	-	15.0	-	-
	Дун	15.0	32.0	118.0	5.0	12.0
Хангайн бүс	Архангай	-	-	5.0	-	5.0
	Баянхонгор	10.0	-	5.0	-	-
	Булган	5.0	-	-	-	5.0
	Орхон	-	30.0	117.0	36.0	-
	Өвөрхангай	-	-	-	-	5.0
	Хөвсгөл	10.0	-	5.0	-	5.0
	Дун	25.0	30.0	132.0	36.0	20.0
	Төв	-	-	-	-	-
Төвийн бүс	Говьсүмбэр	5.0	2.0	2.0	-	-
	Дархан-Уул	-	-	-	5.0	-
	Дорноговь	8.0	-	-	-	5.0
	Дундговь	-	5.0	5.0	-	-
	Өмнөговь	-	-	40.0	5.0	-
	Сэлэнгэ	-	10.0	-	-	-
	Төв	-	5.0	-	-	12.0
	Дун	13.0	22.0	47.0	10.0	17.0
	Төв	-	-	-	-	-
Зүүн бүс	Дорнод	-	5.0	5.0	-	-
	Хэнтий	6.0	7.0	20.0	-	8.0
	Сүхбаатар	-	-	5.0	-	-
	Дун	6.0	12.0	30.0	-	8.0
Бугд		59.0	96.0	327.0	51.0	57.0

Эсгий, эсгий гутал, савхин гутал, оёмол, сүлжмэл бүтээгдэхүүн, гэрийн модон эдлэлийн үйлдвэрүүдэд түгзэмэл хэрэглэгддэг технологи ашиглах зорилт тавина.

4/ Орон нутагт үйлдвэрлэл хөгжүүлэхдээ дараах зарчмыг баримтална:

- Зээлийн баталгаа гаргах, даатгалын үйлчилгээ үзүүлэх механизмыг бүрдүүлнэ.
- Олон улсын байгууллага, гадаад орнуудын хөнгөлөлттэй зээлийн тодорхой хэсгийг орон нутгийн үйлдвэрүүдийг хөгжүүлэхдээ чиглүүлнэ.

Импортыг орлох бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн татварын ялгавартай бодлого баримтална. Орон нутаг дахь "Зөвлөгөөн ехег алба"-ны үйл ажиллагааг дэмжих, өргөжүүлнэ.

Бүтээгдэхүүний чанар сайжруулах, шинэ техник, технологи эзэмших, мэргэжлийн боловсон хүчин үр чадварыг дээшшуулэх, орчин үеийн техник, технологид тулгуурласан мэдээллийн сүлжээ байгуулахад олон улсын байгууллага, гадаад орнуудтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2003 оны 9 дүгээр
сарын 8-ны өдөр

Дугаар 199

Улаанбаатар
хотОрон сууцны барилгыг
эзэмшүүлэх тухай

Төрийн болон орон нутгийн ёмчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 3 дахь заалт, 30.2-ыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

ОХУ-ын эзээлийн хөрөнгөөр баригдаж Монгол-Оросын хувь нийлуулсан Улаанбаатар темер зам нийгэмлэгт ашиглагдаж байгаа 55065.0 ам.дервэлжин метр талбай бүхий 920 айлын сууцыг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг-Барилга, хот байгуулалт, нийтийн аж ахуйн газрын эзэмшилд

Монгол Улсын
Ерөнхий сайд Н.ЭНХБАЯРДэд бүтцийн
сайд Б.ЖИГЖИД

2003 оны 10 дугаар сарын 1-ний дотор шилжүүлсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2003 оны 9 дүгээр
сарын 8-ны өдөр

Дугаар 201

Улаанбаатар
хот

Тогтоогд оөрчлөлт оруулах тухай

Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 1, 3 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

нийслэлийн дүүргүүдийн Засаг даргын Тамгын газрын орон тооны дээд хязгаарыг Баянгол, Баянзүрх, Сонгинохайрхан, Сүхбаатар, Хан-Уул, Чингэлтэй дүүрэгт тус бур 36 хүртэл, Баганур, Налайх дүүрэгт тус бур 30 хүртэл, Багахангай дүүрэгт 20 хүртэл (нормативаар ажиллах орон тоо орохгүй) байхаар тогтоосугай."

1. "Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, Захиргачийн ажлын албаны бүтцийг шинчлэн тогтоо тухай" Засгийн газрын 2000 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 185 дугаар тогтооолын 1, 4 дүгээр зүйлийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

2. Төсвийн удирдлага, санхүүжилтийн тогтолцоо өөрчлөгджэх байгаатай холбогдуулан Нийтэлэг үйлчилгээний газар, Иргэний бүртэл, мэдээллийн албыг өөрийгөө санхүүжүүлэх хэлбэрээр ажиллуулах арга хэмжээ авахыг Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч М.Энхболдод уурэг болгосугай.

а/1. Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын бүтцийг дор дурдсанаар тогтоосугай;

3. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, Захиргачийн ажлын албаны бүтцийг шинчлэн тогтоо тухай" Засгийн газрын 2000 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрийн 185 дугаар тогтооолын 2 дугаар зүйл, 6 дугаар зүйлийн "д" заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

-Төрийн захиргаа, хууль зүйн хэлтэс;

Монгол Улсын
Ерөнхий сайд Н.ЭНХБАЯР

-Стратегийн бодлого, төлөвлөлтийн хэлтэс;

Монгол Улсын сайд,
Засгийн газрын
Хэрэг эрхлэх
газрын дарга

-Санхүү, здийн засаг, төрийн сангийн хэлтэс;

Н.ЭНХБАЯР

-Нийгмийн хөгжлийн бодлогын хэлтэс;

-Гадаад харицаа, хамтын ажиллагааны хэлтэс;

-Цэргийн болон гамшгаас хамгавлах штаб;"

б/4. Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын орон тооны дээд хязгаарыг 60 хүртэл, Улаанбаатар хотын Захиргачийн ажлын албаны орон тооны дээд хязгаарыг 35 хүртэл,

Ө.ЭНХТҮҮВШИН

2003 оны 9 дүгээр
сарын 15-ны өдөр

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

Дугаар 203

Улаанбаатар

Монгол Улсын төсвийн орлого,
зарлагын ангилал батлах тухай

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн тухай хуулийн 12.3-ыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. "Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангилал"-ыг 1 дүгээр хавсралт, "Бүтээгдэхүүний еренхий ангилал"-ыг 2 дугаар хавсралт, "Төсвийн еренхиййн захирагчдын ангилал"-ыг 3 дугаар хавсралт, "Төсвийн орлогын нэр төрлийн ангилал"-ыг 4 дүгээр хавсралт, "Төсвийн орлого төвлөрүүлэгч байгууллагын ангилал"-ыг 5 дугаар хавсралт ёсоор тус тус баталсугай.

2. Батлагдсан төсвийн бүтээгдэхүүний еренхий ангид нийцүүлэн эрхлэх асуудлын салбар, хүрээний бүтээгдэхүүний дэд анги, нэр төрлийг тогтоож, жил тутмын бүтээгдэхүүн нийлүүлэлтийн

гэрээнд тусгаж байх эрхийг төсвийн еренхиййн захирагч нарт олгосугай,

3. Монгол Улсын төсвийн орлого, зарлагын ангилал шинчлэн баталсантай холбогдуулан бусад холбогдох журам, заавар, мэдээний маягтыг энхүү ангилалд нийцүүлэх арга хэмжээ авах, батлагдсан төсвийн ангиллыг 2004 оны төсвийн жилээс эхлэн нийтээр дагаж мөрдүүлэхийг Санхүү, эдийн засгийн сайд Ч.Улаанд даалгасугай.

Монгол Улсын
Ерөнхий сайд

Н.ЭНХБАЯР

Санхүү, эдийн
засгийн сайд

Ч.УЛААН

**Засгийн газрын 2003 оны 203 дугаар
тогтооолын 1 дүгээр хавсралт**

**МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГЫН
ЭДИЙН ЗАСГИЙН АНГИЛАЛ**

2000000	Нийт зардал	Жижиг эд хогшил худалдан авах
2100000	Ажиллагаадын зардал	Нормын болон дүрэмт хувцас,
	Цалин, хөлс, нэмэгдэл урамшил (менгэн хэлбэрээр)	зөвлөн здлэл
	Үндсэн цалин	Хоол
	Үндсэн нэмэгдэл	Эм, вакцин
	Бусад нэмэгдлүүд	Ургал засвар
	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Төлбөр хураамж, жижиг татварууд
	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	Байрны түрээс
	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	Харуул, хамгаалалтын зардал
	ҮОМШӨ-ний даатгалын шимтгэл	Банкны үйлчилгээний хураамж
	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	Еренхий боловсролын сургуулийн
	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	сурх бичиг хэвлүүлэх, худалдан авах
	Бусад төрлийн даатгалын шимтгэл,	Төрийн өмнөөс хувийн хэвшлээр
	хураамжууд	гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр
2200000	Бараа, үйлчилгээний хэрэглээ	Олон улсын гишүүний татвар
	Гэрэл, цахилгаан	Хөтөлбөр, арга хэмжээний зардал
	Түлш, халаалт	Бусад зардал
	Цэвэр, бохир ус	Үндсэн хөрөнгийн ашиглалт
	Тээвэр, шатахуун	Хөрөнгө ашигласны төлбөр
	Бичиг хэргийн материал	Үндсэн хөрөнгийн эзлэгдэл,
	Шуудан, харилцаа холбоо	хорогдол
	Дотоод албан томилолт	Хүүгийн зардал
	Гадаад албан томилолт	Гадаадын этгээдэд төлөх хүү
	Гадаад зочны зардал	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр
	Ном, хэвлэл захиалах, худалдан авах	Засгийн газрын бус, дотоодын байгууллагад төлөх хүү
	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага	
	Эрдэм шинжилгээний ажил хийх	

	Улсын зээлзгээ, бондын хүү Засгийн газрын ерийн бичгийн хүү Банкны зээлийн хүү Засгийн газрын байгууллага, нэгжүүдэд төлөх хүү Төсөөт байгууллагудын дансны үлдэгдэл, хадгаламжид төлөх хүү (ТСНД) Бусад	Ажилгүйдлийн тэтгэмж Цэргийн тэтгэвэр Тэтгэврийн нэхэн олговор Эрүүл мэндийн даатгалас эмийн үнийн хенгеллэлтэд олгох зардал (биец хэлбэрээр) Нийгмийн халамжийн зардал Халамжийн тэтгэвэр Жирэмсэн, амаржсан эхийн тэтгэмж
2500000	Татаас Терийн ёмчийн ААН-дэд олгох татаас Эрчим хүчиний үйлдвэрүүдэд олгох татаас Нийтийн тээврийн үйлчилгээний татаас Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийн ажиллагааны татаас Бусад татаас, шилжүүлэг Хувийн хэвшлийн ААН-дэд олгох татаас	Нярай хуухдтэй эхийн тэтгэмж Олон хуухдтэй эхийн тэтгэмж Хуухдийн арчилгаваны тэтгэмж Ихэр хуухдийн тэтгэмж Бүтэн винчин хуухд үрчлэн авч өвслөн тэтгэмж Өндөр настан, ахмад дайчдад олгох хенгеллт Тахир дуттуу хүмүүст үзүүлэх хенгеллт Улсын баатар, партизануудад үзүүлэх хенгеллт Халамжийн бусад хенгеллт, үйлчилгээ
2600000	Тусламж, шилжүүлэг Гадаадын улс орнуудад үзүүлсэн Ургал тусламж Хөрөнгийн тусламж Засгийн газрын бусад түвшний нэгжүүдэд олгосон Ургал тусламж Бусад шатны төсөөт олгох санхүүгийн дэмжлэг Нийгмийн даатгалын санд олгох татаас Тер хариуцах иргэдийн эрүүл мэндийн даатгалын хураамж Тэтгэврийн нэхэн олговор авагсдын нийгмийн даатгалын шимтгэл Бусад Хөрөнгийн тусламж	Улсын баатар, партизануудад үзүүлэх хенгеллт Ахмад дайчдад олгох ног удаагийн тэтгэмж Бусад тэтгэмж Ажил олгогчоос егех бусад тэтгэмж Мөнгөн хэлбэрээр Биец хэлбэрээр
	2800000	Бусад зардал Хуүгээс бусад хэлбэрийн ёмчийн зардал Суваг ашигласны түрээс Бусад Нэр заагдаагүй бусад зардал Ургал зардал
2700000	Нийгмийн даатгалын зардал Нийгмийн даатгалын зардал (мөнгөн хэлбэрээр) Өндөр насны тэтгэвэр Тахир дуттуу бологсдын тэтгэвэр Тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэмж Оршуулгын тэтгэмж Жирэмсэн, амаржсан эхийн тэтгэмж ҮОМШӨ-ний тэтгэвэр, тэтгэмж	ҮИХ болон ИТХ-д суудалтай намд олгох санхүүгийн дэмжлэг Оюутны тэтгэлэг Гадаадад суралцагсдад олгох тэтгэлэг Хэлмэгдэгсэд, тэдний ар гэрт олгох нэхэн олговор Төлбөрийн чадваргүй иргэдийн ёмөөллийн хөлс Бусад зардал Хөрөнгийн зардал

Засгийн газрын 2003 оны 203 дугаар тоогтоолын 2 дугаар хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЕРӨНХИЙ АНГИ

1. Нийтийн өронхий үйлчилгээ	1.02.06. Төрийн ёслолын үйл ажиллагаа
1.01. Еронхийлогч, Улсын Их Хурал, түүний харьяа байгууллагуудын үйл ажиллагаа	1.02.07. Төрийн байгууллагуудын хэвийн үйл ажиллагаагаар хангах нийтлэг үйлчилгээ
1.01.01. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн үйл ажиллагаа	1.02.08. Төрийн албан хаагчдын сургалтын үйл ажиллагаа
1.01.02. Үндэсний аюулгүй байдлыг хангах, сахих үйл ажиллагаа	1.02.09. Төрийн емчийн бодлого, зохицуулалт, төрийн емчийн төлөвлөлийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа
1.01.03. Бодлого, төлөвлөлт, мэргэжлийн зөвлөлгөөнөөгөөр үйл ажиллагаа	1.02.10. Нийтийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийн үйл ажиллагаа
1.01.04. УИХ-ын хууль тогтоомжийн төслийг боловсруулах, хэлэлцэн батлах үйл ажиллагаа	1.02.11. Улсын мэргэжлийн хяналт, шалгалтын үйл ажиллагаа
1.01.05. Мэдээлэл, сурталчилгааны үйл ажиллагаа	1.02.12. Гамшигийн болон гол түймрийн аюулаас сэргийлэх, бууруулах, хохирлыг арилгах үйл ажиллагаа
1.01.06. Сонгуулийг зохион байгуулах үйл ажиллагаа	1.02.13. Улсын нийтийн барааны хадгалалт, хамгаалалтын үйл ажиллагаа
1.01.07. Статистикийн шуурхай мэдээлэлээр хангах үйл ажиллагаа	1.02.14. Газрын харилцааны бодлого, хэрэгжилтийн үйл ажиллагаа
1.01.08. Үндэсний хуулийн талаархи маргааныг хянан шийдвэрлэх үйл ажиллагаа	1.02.15. Геодези, зураг зүйн үйл ажиллагаа
1.01.09. Хүний эрхийг хамгаалах, цагааталын үйл ажиллагаа	1.02.16. Хөрөнгийн бүртгэл, мэдээллийн үйл ажиллагаа
1.01.10. Аудит, хөндлөнгийн хяналтын үйл ажиллагаа	1.02.17. Яамдын бодлого төлөвлөлт, хэрэгжилтийг зохицуулах үйл ажиллагаа
1.01.11. УИХ-ын харьяа төрийн бусад байгууллагын үйл ажиллагаа	1.02.18. Яамдын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үйл ажиллагаа
1.01.12. Төрийн албаны үйл ажиллагаа	1.02.19. Бусад үйл ажиллагаа
1.01.13. Бусад үйл ажиллагаа	1.03. Орон нутгийн засаг захиргааны үйлчилгээ
1.02. Монгол Улсын Засгийн газрын үйл ажиллагаа	1.03.01. Иргэдэл үзүүлэх засаг захиргаа, иргэний бүртгэлийн болон бусад үйлчилгээ
1.02.01. Монгол Улсын Ерөнхий сайдын үйл ажиллагаа	1.03.02. Орон нутгийн засаг захиргааны стратегийн бодлого, төлөвлөлийн үйл ажиллагаа
1.02.02. Бодлогын зөвлөлгөөнөөгөөр үйл ажиллагаа	1.03.03. Орон нутгийн засаг захиргааны бодлогын хэрэгжилтийг хангах үйл ажиллагаа
1.02.03. Засгийн газрын танхимд үзүүлэх үйл ажиллагаа	1.03.04. Орон нутгийн засаг захиргааны хяналт шинжилгээний үйл ажиллагаа
1.02.04. Мэргжил, арга зүйн зөвлөлгөө үзүүлэх үйл ажиллагаа	1.03.05. Иргэдийн төлөвлөгөөний хурлын үйл ажиллагаа
1.02.05. Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ, мэдээллийн үйл ажиллагаа	

1.03.06.	Орон нутгийн иргэдийн хурлын сонгуулийн ёил ажиллагаа	3.02.	Хууль зүйн ёил ажиллагаа
1.03.07.	Орон нутгийн хяналт шалгалт, аудитын ёил ажиллагаа	3.02.01.	Эрх зүйн бодлого, шинэтгэл, төлөвлөлтийн ёил ажиллагаа
1.03.08.	Бусад ёил ажиллагаа	3.02.02.	Удирдах дээд болон төрийн байгууллагад хууль зүйн бодлогын зөвлөлгөөтөө
	1.04. Гадаад харилцааны ёил ажиллагаа		
1.04.01.	Улс орны гадаад сурталчилгааны ёил ажиллагаа	3.02.03.	Эрх зүйн албан болон албан бус сургалтын ёилчилгээ
1.04.02.	Гадаад оруундтай дипломат, здийн засаг, худалдаа, соёлын харилцааг өргөжүүлэх ёил ажиллагаа	3.02.04.	Иргэний бүртгэл, статистик, мэдээллийн ёил ажиллагаа
1.04.03.	Гадаад оруунд дахь консулын болон бусад ёилчилгээ	3.02.05.	Гэмт хэрэг, зарчмын урьдчилан сэргийлэх, сурталчилгаа
1.04.04.	Гадаадын иргэдэд үзүүлэх консулын ёилчилгээ	3.02.06.	Гэмт хэргийн илрүүлэх, таслан зогсоох, нийгмийн хэв журмыг хамгаалах
1.04.05.	Монгол Улсад ажиллаж байгаа гадаад орон, олон улсын байгууллагуудад үзүүлэх ёилчилгээ	3.02.07.	Хил хамгаалалтын ёил ажиллагаа
1.04.06.	Бусад ёил ажиллагаа	3.02.08.	Цагдан хорих, баривчлах, албадан саатуулах ёил ажиллагаа
	2. Батлан хамгаалах ёил ажиллагаа	3.02.09.	Шүүхийн шийдвэрийг хэрэгжүүлэх ёил ажиллагаа
2.01.01.	Батлан хамгаалахад холбогдох хууль, тогтоомж, боловсруулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, хяналт тавих	3.02.10.	Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах, ослоос сэргийлэх ёил ажиллагаа
2.01.02.	Улсын дайчилгааны төлөвлөгөө боловсруулах, тодотгох, сургалт явуулах	3.02.11.	Төрийн тусгай албан хаагчдын сургалт, балтгэлийн ёил ажиллагаа
2.01.03.	Зэвсэгт хүчиний ёил ажиллагаа	3.02.12.	Эрх зүйн эрдэм шинжилгээ, мэдээлэл, сурталчилгааны ёил ажиллагаа
2.01.04.	Салбарын боловсон хүчиний сургалт, бэлтгэл, судалгаа—шинжилгээний ажил	3.02.13.	Тусгай зөвшөөрөл олгох болон улсын бүртгэлийн ёилчилгээ
2.01.05.	Зэвсэгт хүчинийг хөгжүүлэх шинжлэх ухаан, технологийн ёил ажиллагаа	3.02.14.	Зохиогчийн эрхийг хамгаалах ёил ажиллагаа
2.01.06.	Салбарын соён, урлагийн ёилчилгээ	3.02.15.	Гадаадын иргэдийн бүртгэл, оршин суух зөвшөөрлийн ёилчилгээ
2.01.07.	Бусад ёил ажиллагаа	3.02.16.	Архивын ёил ажиллагаа
	3. Нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлын ёил ажиллагаа	3.02.17.	Бусад ёил ажиллагаа
	3.01. Шүүх, прокурорын байгууллага		
3.01.01.	Дээд шүүхийн бодлого, зохицуулалтын ёил ажиллагаа	4.	Эдийн засгийн ёил ажиллагаа
3.01.02.	Шүүн таслах ёил ажиллагаа	4.01.	Санхүү, эдийн засгийн ёил ажиллагаа
3.01.03.	Шүүхийн бусад ёил ажиллагаа	4.01.01.	Макро эдийн засгийн тогтворталтыг хангах бодлогын зөвлөлгөөтөө
3.01.04.	Прокурорын үндсэн ёил ажиллагаа	4.01.02.	Монгол Улсын төсөв, төсвийн хүрээний тесэл боловсруулах ёил ажиллагаа
3.01.05.	Прокурорын бусад ёил ажиллагаа	4.01.03.	Улсын төсвийн орлогыг бурдуулэх ёил ажиллагаа

- 4.01.04. Салбарын хөгжлийн бодлого төвлөвлөлийн үйл ажиллагаа
- 4.01.05. Нягтлан бодох бүртгэл, аудитын бодлогын зөвлөлгөөгөвөх
- 4.01.06. Төрийн сангийн бэлэн мөнгөний удирдлага, санхүүжилтийн үйл ажиллагаа
- 4.01.07. Засгийн газрын ерийн удирдлагын үйл ажиллагаа
- 4.01.08. Эдийн засгийн гадваад хамтын ажиллагаа, эзэл туслаамжийн үйл ажиллагаа
- 4.01.09. Бусад үйл ажиллагаа
- 4.02. Хөдөө аж ахуйн үйл ажиллагаа**
- 4.02.01. Хүнс, хөдөө аж ахуйн үйл ажиллагаа
- 4.02.02. Малын чанар, үржлийн ажил, үйлчилгээ
- 4.02.03. Инженерийн хийцтэй худаг засах үйл ажиллагаа
- 4.02.04. Бэлчээрийн хортон мэрэгчтэй тэмцэх үйл ажиллагаа
- 4.02.05. Мал эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаа
- 4.02.06. Бусад үйл ажиллагаа
- 4.03. Эрчим хүч, дулаан, усан хангамж, ариутгах татуургын үйл ажиллагаа**
- 4.03.01. Эрчим хүч, дулаан, усан хангамжийн сүлжээний өргөтгөх, хувийн үйл ажиллагааг хангах үйл ажиллагаа
- 4.03.02. Эрчим хүчиний үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа
- 4.03.03. Бусад үйл ажиллагаа
- 4.04. Ашигт малтмалын нооцийн хайгуул, уул уурхайн үйл ажиллагаа**
- 4.04.01. Геологи хайгуулын үйл ажиллагаа
- 4.04.02. Ашигт малтмалын эрэл хайгуулын лицензи олгох үйл ажиллагаа
- 4.04.03. Газрын тосны үйл ажиллагаа
- 4.04.04. Бусад үйл ажиллагаа
- 4.05. Барилга, авто зам, тээвэр, холбооны үйл ажиллагаа
- 4.05.01. Авто замын сүлжээг өргөтгэн сайжруулах, авто замын дэд бүтцийг хөгжүүлэх
- 4.05.02. Тээврийн үйлчилгээний чанар, хуртээмжийн аюулгүй байдлыг хангах
- 4.05.03. Холбоо, мэдээллийн сүлжээг өргөтгэх, үйлчилгээний чанар, хуртээмжийн нэмэгдүүлэх
- 4.05.04. Барилга байгууламж, зураг төслийн үйл ажиллагаа
- 4.05.05. Бусад үйл ажиллагаа
- 4.06. Үйлдвэр, худалдааны үйл ажиллагаа**
- 4.06.01. Хөдөө орон нутгийн худалдааны сүлжээг өргөтгэн бэхжүүлэх
- 4.06.02. Худалдааны чөлөөт бусийн үйл ажиллагаа
- 4.06.03. Гадаадын хөрөнгө оруулалтыг дэмжих, сурталчлах үйл ажиллагаа
- 4.06.04. Хэмжих хэрэгслээ болон чанарын баталгаажуулалт
- 4.06.05. Стандарт, чанар, хэмжил зүйн төрийн хяналт шалгалт
- 4.06.06. Бусад үйл ажиллагаа
- 4.07. Эдийн засгийн бусад үйл ажиллагаа**
- 4.07.01. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх үйл ажиллагаа
- 4.07.02. Хөдөө орон нутгийн иргэдэд зүүүлэх ахуйн үйлчилгээг өргөтгэх, сайжруулах
- 4.07.03. Гадаад орон, олон улсын байгууллагатай хамтарсан төслийг хэрэгжүүлэх
- 4.07.04. Бусад үйл ажиллагаа
- 5. Байгаль орчныг хамгаалах үйл ажиллагаа**
- 5.01.01. Ойжуулалт, ойг нехэн сэргээх, цэлжилттэй тэмцэх
- 5.01.02. Усжуулалт, усны бодлогыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа
- 5.01.03. Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний шуурхай мэдээллээр хангах

5.01.04.	Байгаль орчны хамгаалал, хяналт шинжилгээ	ажиллагаа
5.01.05.	Ховор,нэн ховор ан амьтан,ургамлыг хамгаалах,нөхөн сэргээх	9.01.02. Ерөнхий боловсролын үйл ажиллагаа
5.01.06.	Дархан цаазат болон тусгай хамгаалалттай газрыг хамгаалах үйл ажиллагаа	9.01.03. Төрийн сургалтын сангийн үйл ажиллагаа
5.01.07.	Хот суурин газрын хөрс, ус, агаарын бокирдлыг багасгах үйл ажиллагаа	9.01.04. Ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байрны үйлчилгээ
5.01.08.	Бусад үйл ажиллагаа	9.01.05. Боловсрол, сёйлын газрын үйл ажиллагаа
6.	Орон сууц нийтийн аж ахуй, хот байгуулалтын үйл ажиллагаа	9.01.06. Сургалт,үйлчилгээний орчинг бурдүүлэх,сайжруулах үйл ажиллагаа
6.01.01.	Хот суурин газрын дэд бүтцийг бий болгох, аргэтгэх, тэдгээрийн хэвийн найдвартай ажиллагаага хангах үйл ажиллагаа	9.01.07. Шинжлэх ухааны байгууллагын судалгаа, шинжилгээний үйл ажиллагаа
6.01.02.	Хот байгуулалт, нийтийн эзэмшилийн байгууламжийг барьж байгуулах үйл ажиллагаа	9.01.08. Дипломын болон бакалаврын боловсролын үйл ажиллагаа
6.01.03.	Бусад үйл ажиллагаа	9.01.09. Мэргэжлийн боловсрол, бүрэн дунд боловсролын үйл ажиллагаа
7.	Эрүүл мэндийн үйл ажиллагаа	9.01.10. Бусад үйл ажиллагаа
7.01.01.	Урьдчилан сэргийлэх,нийгийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ	10. Нийгмийн хамгааллын үйл ажиллагаа
7.01.02.	Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ	10.01.01. Нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаага сайжруулах
7.01.03.	Нөхөн сэргээх тусламж, үйлчилгээ	10.01.02. Хеделмер эрхлэлтийг дэмжих, ажилгүйдлийг бууруулах үйл ажиллагаа
7.01.04.	Удаан хугацааны асаргаа сувилгааны үйлчилгээ	10.01.03. Нийгмийн даатгалын салбарын үйл ажиллагаа
7.01.05.	Эрүүл мэндийн номзлт үйлчилгээ	10.01.04. Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын үйл ажиллагаа
7.01.06.	Эм.эмнэлгийн хэрэгслийн худалдаа,засвар,тохицуулын үйлчилгээ	10.01.05. Нийгмийн халамж, асрамжийн үйл ажиллагаа
7.01.07.	Эрүүл мэндийн удирдлага ба эрүүл мэндийн даатгалын үйл ажиллагаа	10.01.06. Хуухдийн хөгжил, хамгаваллын үйл ажиллагаа
7.01.08.	Эрүүл мэндийн бусад үйл ажиллагаа	10.01.07. Ахмад настанд узуулэх дэмжэг,үйлчилгээний үйл ажиллагаа
8.	Соёл урлаг, амралт, спортын үйл ажиллагаа	10.01.08. Олон нийтийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх төрийн захиалгат үйлчилгээ
8.01.01	Иргэдэл хүргэх соёлын үйлчилгээ (театр, чулга, цирк,кино, музейн үйлчилгээ,нийтийн номын сан, сумдын соёлын төв т.м.)	10.01.09. Бусад үйл ажиллагаа
8.01.02.	Нийтийн биенийн тамирын үйл ажиллагаа	11. Бүтээгдэхүүнээр үл ангилагдах үйл ажиллагаа
8.01.03.	Спортын тэмцээн уралдаанд бэлтгэх,оролцох үйл ажиллагаа	11.01.01.Татаас ба урсгал шилжүүлэг
8.01.04.	Амралтын үйл ажиллагаа	11.01.02. Олон улсын байгууллагын гишүүний татвар
8.01.05.	Бусад үйл ажиллагаа	11.01.03. Гадаадын зээлийн үйлчилгээний зардал, зээлийн төлбөр
9.	Боловсролын үйл ажиллагаа	11.01.04. Тагнуулын байгууллагын болон батлан хамгаалах, хилийн цэргэг, цагдаагийн байгууллагын гүйцэтгэх үйл ажиллагаа
9.01.01	Сургуулийн өмнөх боловсролын үйл	11.01.05. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт, их засварын үйл ажиллагаа

Засгийн газрын 2003 оны 203 дугаар
тогтоолын 3 дугаар хөвсралт

МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН
ЗАХИРАГЧДЫН АНГИЛАЛ

1. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч	28. Архангай аймгийн ИТХ-ын дарга
2. Монгол Улсын Их Хурал	29. Архангай аймгийн Засаг дарга
3. Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэц	30. Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын дарга
4. Улсын Дээд шүүх	31. Баянхонгор аймгийн Засаг дарга
5. Шүүхийн ерөнхий зөвлөл (Орон нутгийн шүүх)	32. Баян-Өлгий аймгийн ИТХ-ын дарга
6. Улсын Ерөнхий прокурор	33. Баян-Өлгий аймгийн Засаг дарга
7. Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл	34. Булган аймгийн ИТХ-ын дарга
8. Монгол Улсын Ерөнхий сайд	35. Булган аймгийн Засаг дарга
9. Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар	36. Говь-Алтай аймгийн ИТХ-ын дарга
10. Гадаад хэргийн сайд	37. Говь-Алтай аймгийн Засаг дарга
11. Санхүү, здийн засгийн сайд	38. Говьсүмбэр аймгийн ИТХ-ын дарга
12. Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд	39. Говьсүмбэр аймгийн Засаг дарга
13. Байгаль орчны сайд	40. Дорноговь аймгийн ИТХ-ын дарга
14. Батлан хамгаалахын сайд	41. Дорноговь аймгийн Засаг дарга
15. Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайд	42. Дундговь аймгийн ИТХ-ын дарга
16. Дэд бүтцийн сайд	43. Дундговь аймгийн Засаг дарга
17. Нийгмийн хамгаалал, хеделмерийн сайд	44. Дорнод аймгийн ИТХ-ын дарга
18. Үйлдвэр, худалдааны сайд	45. Дорнод аймгийн Засаг дарга
19. Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайд	46. Завхан аймгийн ИТХ-ын дарга
20. Эрүүл мэндийн сайд	47. Завхан аймгийн Засаг дарга
21. Төрийн албаны зөвлөл	48. Өвөрхангай аймгийн ИТХ-ын дарга
22. Сонгуулийн ерөнхий хороо	49. Өвөрхангай аймгийн Засаг дарга
23. Хүний эрхийн Үндэсний комисс	50. Өмнөговь аймгийн ИТХ-ын дарга
24. Үндэсний аудитын газар	51. Өмнөговь аймгийн Засаг дарга
25. Үнэт цаасны хороо	52. Сэлэнгэ аймгийн ИТХ-ын дарга
26. Үндэсний статистикийн газар	53. Сэлэнгэ аймгийн Засаг дарга
27. Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах комисс	54. Сүхбаатар аймгийн ИТХ-ын дарга
	55. Сүхбаатар аймгийн Засаг дарга
	56. Төв аймгийн ИТХ-ын дарга

57. Төв аймгийн Засаг дарга
 58. Ус аймгийн ИТХ-ын дарга
 59. Ус аймгийн Засаг дарга
 60. Хөвд аймгийн ИТХ-ын дарга
 61. Хөвд аймгийн Засаг дарга
 62. Хөвсгөл аймгийн ИТХ-ын дарга
 63. Хөвсгөл аймгийн Засаг дарга
 64. Хэнтий аймгийн ИТХ-ын дарга
 65. Хэнтий аймгийн Засаг дарга
 66. Дархан-Уул аймгийн ИТХ-ын дарга
 67. Дархан-Уул аймгийн Засаг дарга
 68. Нийслэлийн ИТХ-ын дарга
 69. Нийслэлийн Засаг дарга
 70. Орхон-Уул аймгийн ИТХ-ын дарга
 71. Орхон-Уул аймгийн Засаг дарга
 72. Сум, дүүргийн ИТХ-ын дарга нар
 73. Сум, дүүргийн Засаг дарга нар

Засгийн газрын 2003 оны 203 дугаар тогтооолын 4 дүгээр хөвсрлэлт

**МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГЫН
НЭР ТӨРЛИЙН АНГИЛАЛ**

10000	Нийт орлого	Дотоодын тамхины
11000	Татварууд	Импортын архины
	Орлогын албан татвар	Импортын пивоны
	Хүн амын орлогын албан татвар	Импортын тамхины
	Цалин хэлс, түүнтэй адилтгах	Суудлын автомашинь
	орлогын	Автобензин, дизелийн тулшний
	Орлогыг нь тодорхойлох	Санхүүгийн монополийн ашиг
	боловижгүй иргэний	Тусгай үйлчилгээний татвар
	Хувиарав аж ахуй эрхэлсний	Зарим терлийн барааны
	Мал бүхий иргэний	хэрэглээ болон хэрэглэх
	Хадгаламжийн хуугийн	звэвшеерлийн татвар
	Бусад орлого	Автомашин, веерэе явагч хэрэгслийн
	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан	татвар
	татвар	Автобензин, дизелийн
	Төрийн өмчийт аж ахуйн нэгжийн	тулшний албан татвар
	Бусад аж ахуйн ногжийн	Барааны хэрэглээ болон хэрэглэх
	Өмчийн татвар	звэвшеерлийн бусад татвар
	Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	Бууны албан татвар
	Өв залгамжлал, бэлэглэлийн татвар	Улсын тэмдэгтийн хураамж
	Санхүүгийн ба хөрөнгийн гүйлгээний	Газрын телбер
	татвар, хураамж	Ашигт малтмалын неөц
	Бусад нэг удаагийн татвар	ашигласны телбер
	Бусад тогтолц ногдуулах татвар	Түгээмэл тархацтай ашигт
	Бараа, үйлчилгээний татвар	малтмал ашигласны телбер
	Бараа, үйлчилгээний ерөнхий татвар	Ус ашигласны телбер
	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	Рашаан ашигласны телбер
	Дотоодын бараа, үйлчилгээний	Агуулын неөц ашигласны
	Импортын бараа, үйлчилгээний	телбер
	Алтны	Ойгоос түлээ, мод бэлтгэж
	Нэмэгдсэн өртгийн албан	ашигласны телбер
	татварын буцаан олголт	Байгалийн ургамал ашигласны
	Худалдааны татвар	телбер
	Гүйлгээний болон бараа,	Ашигт малтмалаас бусад
	үйлчилгээний бусад татварууд	байгалийн баялаг ашигласны
	Онцгой татвар	телбер
	Дотоодын архины	Бараа, үйлчилгээний бусад татвар
	Дотоодын пивоны	Олон улсын худалдаа, ажил

	гүйлгээний татвар Импортын гаалийн татвар, хураамж Экспортын татвар Экспорт, импортын монополийн ашиг Валютын арилжааны ашиг Бусад олон улсын худалдаа, ажил, үйлчилгээний татвар Бусад татвар, төлбөр хураамж		Ургсгал тусламж Хөрөнгийн тусламж Олон улсын байгууллагуудаас үзүүлсэн Ургсгал тусламж Хөрөнгийн тусламж Засгийн газрын бусад түвшнээс авах тусламж, санхүүжилт Ургсгал тусламж, санхүүжилт Хөрөнгийн санхүүжилт
12000	Нийгмийн даатгалын орлого Нийгмийн даатгалын шимтгэл Ажиллагчдаас төлөх Ажил олгогчоос төлөх Хувиараа хедэлмэр эрхлэгч, ажилгүй иргэдээс төлөх Сайн дүрүн шимтгэл Ангиллагаагүй бусад шимтгэл Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл Ажиллагчдаас төлөх Ажил олгогчоос төлөх Хувиараа хедэлмэр эрхлэгч, ажилгүй иргэдээс төлөх Сайн дүрүн шимтгэл Ангиллагаагүй бусад шимтгэл Бусад шимтгэлүүд Ажиллагчдаас төлөх Ажил олгогчоос төлөх	14000	Татварын бус орлого Өмчийн орлого Хүүгийн орлого Ногдол ашиг Өмч хувьчлал, хувьцааны борлуулалтын орлого Засгийн газрын байгууллагын ашгаас авах шилжүүлэг Монгол банкны ашиг Түрээсийн орлого Газрын тосны орлого (бутзэгдэхүүн хуваах гэрээгээр орох) Бараа, үйлчилгээний борлуулалт Төсөөт байгууллагуудын ажил, үйлчилгээний орлого Арилжааны зарчмытай Арилжааны бус зарчмытай Навигацийн орлого Торгууль, шимтгэл Бусад орлого
13000	Тусламж Гадаад орнуудаас үзүүлсэн		

Засгийн газрын 2003 оны 203 дугаар
тогтооолын 5 дугаар хавсралт

ТӨСВИЙН ОРЛОГО ТӨВЛӨРҮҮЛЭГЧ БАЙГУУЛЛАГА, ОРЛОГЫН НЭР ТӨРЛИЙН АНГИЛАЛ

1. Үндэсний татварын ерөнхий газар

- 1.1. аж ахуйн нэгж, байгууллагын орлогын албан татвар
- 1.2. хүн амын орлогын албан татвар
- 1.3. дотоодын бараваны нэмэгдсэн өртгийн албан татвар
- 1.4. архины онцгой албан татвар
- 1.5. тамхины онцгой албан татвар
- 1.6. пивоны онцгой албан татвар
- 1.7. алтны нөөц ашигласны төлбөр
- 1.8. алтны нэмэгдсэн өртгийн албан татвар
- 1.9. хувьцааны ногдол ашиг
- 1.10. бусад орлого

2. Орон нутгийн татварын албад

- 2.1. аж ахуйн нэгж, байгууллагын орлогын албан татвар
- 2.2. хүн амын орлогын албан татвар

2.3. дотоодын бараваны нэмэгдсэн өртгийн албан татвар

- 2.4. архи, пивоны онцгой албан татвар
- 2.5. үл хедлэх эд хөрөнгийн албан татвар
- 2.6. авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар
- 2.7. газрын төлбөр
- 2.8. тэмдэгтийн хураамж
- 2.9. хувьцааны ногдол ашиг
- 2.10. ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр
- 2.11. ойгоос мод, тулээ бэлтгэж ашигласны төлбөр
- 2.12. агнуурын нөөц ашигласны төлбөр
- 2.13. ашигт малтмалаас бусад баялаг ашигласны төлбөр
- 2.14. байгалийн ургамал ашигласны төлбөр
- 2.15. рашаан, ус ашигласны төлбөр
- 2.16. түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр
- 2.17. Хүү, торгуулийн орлого
- 2.18. Түрээсийн орлого
- 2.19. Бусад орлого

3. Улсын гаалийн ерөнхий газар

- 3.1. импортын гаалийн албан татвар
- 3.2. импортын нэмэгдсэн өргтгийн татвар
- 3.3. импортын архины онцгой албан татвар
- 3.4. импортын тамхины онцгой албан татвар
- 3.5. импортын пивоны онцгой албан татвар
- 3.6. судулын автомашины онцгой албан татвар
- 3.7. автобензин, дизелийн тулшний онцгой албан татвар
- 3.8. автобензин, дизелийн тулшний албан татвар
- 3.9. экспортын гаалийн албан татвар
- 3.10. веерийн орлого
- 3.11. гадаад тусламжийн орлого
- 3.12. тэмдэгтийн хураамж
- 3.13. Бусад орлого

4. Төрийн өмчийн хороо

- 4.1. түрээсийн орлого
- 4.2. өмч хувьчлалын орлого
- 4.3. Бусад орлого

5. Монгол банк

- 5.1. Монгол банкны ашгийн орлого
6. Ашигт малтмалын хэрэг эрхлэх газар
  - 6.1. лицензийн телбер
  - 6.2. Бусад орлого
7. Байгаль орчны яам
  - 7.1. Ан агнах эрхийн зөвхөөрлийн хураамж
8. Газрын тосны хэрэг эрхлэх газар
  - 8.1. газрын тосны орлого
  - 8.2. Бусад орлого

9. Улсын нийгмийн даатгалын ерөнхий газар

9.1. Нийгмийн даатгалын шимтгэл

- 9.1.1. аж ахуйн нэгж, байгууллагаас төлөх шимтгэл
- 9.1.2. тесвийн байгууллагуудаас

- 9.1.3. ажиллагаас төлөх шимтгэл
- 9.1.4. сайн дурын даатгуулагчаас төлөх шимтгэл
- 9.1.5. бусад орлого

9.2. Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж

- 9.2.1. аж ахуйн нэгж, байгууллагас төлөх шимтгэл
- 9.2.2. тесвийн байгууллагуудаас
- 9.2.3. ажиллагаас төлөх шимтгэл
- 9.2.4. сайн дурын даатгуулагчаас төлөх шимтгэл
- 9.2.5. бусад орлого

10. Иргэний нисэхийн ерөнхий газар

- 10.1. навигац (өнгөрөлт)-ийн орлого

11. УБТЗ-ын Хэрэг эрхлэх газар

- 11.1. Түрээсийн орлого
- 11.2. Ногдол ашиг

12. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар

- 12.1. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэлийн орлого
- 12.2. Торгуулийн орлого

13. Шүүхийн байгууллага

- 13.1. тэмдэгтийн хураамж
- 13.2. Торгууль, шийтгэврийн орлого

14. Шуудан, цахилгаан холбооны газар

- 14.1. түрээсийн орлого

15. Бусад байгууллага

- 15.1. тесвийт байгууллагын веерийн орлого
- 15.2. эргэж төлөгдхөд зээлийн хүүгийн орлого
- 15.3. Хүү, торгуулийн орлого
- 15.4. Бусад орлого

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газрас гаргав.
Хаяг: <<Төрийн мэдээлэл>> эмхтгэлийн зөвлөл.

Улсын Их Хурлын Тамгын газрын
Хэвлэх хэсэгт хэвлэв.

Улаанбаатар-12
Төрийн ордон

№ 329612
Индекс: 14003

Хэвлэлийн хуудас: 2

№ 329487